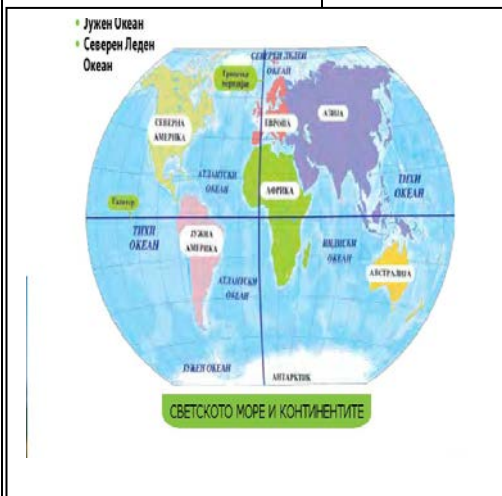

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Континенти и океани (копнени и водни површини на Земјата, континент, Азија, Африка, Северна Америка, Јужна Америка, Антарктик, Европа, Австралија со Океанија, океан, Тихи Океан (Пацифик), Атлантски Океан, Индиски Океан, Северен Леден Океан, глобус, географска карта, исток, запад, север, југ, нема карта).	Ги објаснува карактеристиките на поимите континент и океан и прави врска меѓу нив. Ги наведува континентите и океаните	1 час	Воведна активност Насочен разговор Зошто планетата Земја ја нарекуваат „Сина планета“? Со која боја е претставено копното? Со која боја се претставени водните површини? Главна активности Со помош на училишниот глобус и географската карта на Светот учениците ги воочуваат копнените делови на планетата Земја- континентите и водните површини – океаните .Се води дискусија за разместеноста на копнените и водните површини и се извлекуват заклучоци. КОНТИНЕНТИ онтинентите се најголеми делови од копното обиколени со океани и мориња. Има седум континенти: Европа, Азија, Африка, Северна Америка, Јужна Америка, Австралија и Антарктик. ОКЕАНИ ОКеаните се најголеми водни површини на Земјата. Има пет океани: Тихи Океан, Атлантски Океан, Индиски Океан, Јужен Океан и Северен Леден Океан. Следи анализа на содржината во учебникот (18 стр) План на табла Површината на Земјата изнесува 510 милиони km². Копното на Земјата има површина од 149 милиони km². На Земјината површина има седум континенти: Европа, Азија, Африка, Северна Америка, Јужна Америка, Австралија и Антарктик Завршна активност Препишување на планот и резиме што учеа на овој час Домашна работа – да се одговори на прашањата Рефлексција:	Глобус, географска карта на Светот	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните работни листови, изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Разместеност на Континентите и Океаните, глобус, географска карта, исток, запад, север, југ, нема карта).	Ја покажува разместеноста на континентите и океаните на географска карта и глобус. Ги покажува страните на светот на географска карта	1 час	Воведна активност Бура на идеи Потсети се: Површината на Земјата изнесува 510 милиони km². Поголемиот нејзин дел е покриен со вода, односно 71% од Земјината површина. Најголемиот дел од водните површини се океаните и морињата (97%), а останатиот дел е слатка вода (3%). Главна активности Самостојна работа на учениците Пополнуваат според барањата на страна 19 во учебникот Запишуваат клучни поими и дефиниции Географска карта е намалена слика на планетата Земја или дел од неа, претставени на рамна површина. На сликата е претставена географска карта на светот со соодветната разместеност на континентите и океаните. Глобусот е географски инструмент, односно топчесто тело кое најточно ја претставува формата на планетата Земја. Завршна активност- Вербално објаснување на она што Го работиле Демонстрирање на карта и глобус разместеност на континентите и океаните. Крстозбор Рефлексција	Глобус, географска карта на Светот	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, активните работните истоци, зработки, посредно врзани со стандардите машините задачи

ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЗЕМЈАТА

ПОПОЛНИ

ВЕРТИКАЛНО

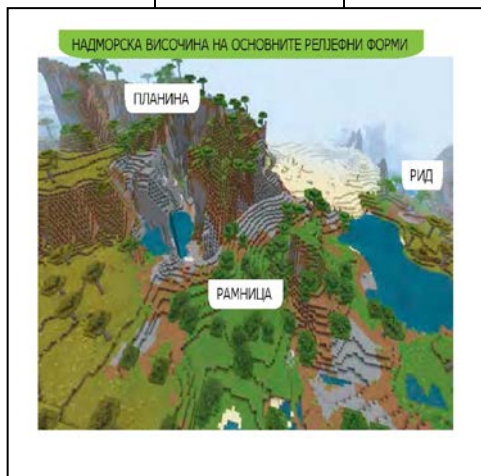
1. Големо коплено пространство на Земјата, обиколено со мориња и океани.
2. Направа за ориентација во просторот.
3. Една главна страна на светот.
4. Една главна страна на светот.
5. Голема водна површина меѓу континентите.
6. Една главна страна на светот.
7. Една главна страна на светот.

ХОРИЗОНТАЛНО

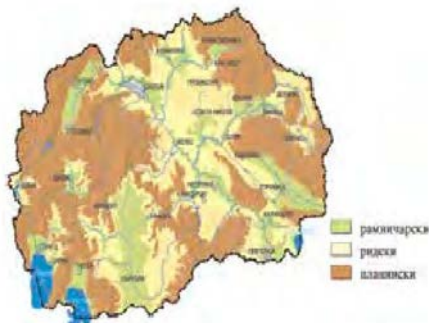
1. Топчесто тело кое најточно ја претставува формата на планетата Земја.
2. Намалена слика на планетата Земја.
3. Односот за колку пати една природна големина е намалена.

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Релјеф и Основни релјефни форми на Земјата.	Препознава основни форми на релјефот во околината. Ги набројува основните релјефни форми на Земјата.	1 час	Воведна активност Фотобура – насочен разговор Што е релјеф? Сид на зборови Главна активности Анализа на содржината во учебникот Надворешниот изглед на Земјината површина се нарекува релјеф. Основни форми на релјефот се: планина, рид и рамница. Планина претставува поголемо возвишување на Земјината површина, додека рид е помало возвишување на Земјината површина. Рамно земјиште без височини е рамница Релјефот на Република Северна Македонија е ридско-планински. Тој е составен од рамници, котлини, ридови и планини. Надморската височина покажува колку метри некое место/објект се наоѓа над нивото на морето. Според надморската височина, планините се поделени на: ниски, средни и високи планини Особено внимание се посветува на претставувањето на релјефот на географските карти. Многу е важно да се претстави надморската височина за да се согледа релјефот. Според скалата, може да се согледа дека релјефните форми со пониска надморска височина имаат зеленикаво-жолтеникава боја, како што се рамниците и ридовите, додека релјефните форми со повисока надморска височина имаат нијанси на портокалова и кафеава боја, како што се планините. Географската карта на Република Северна Македонија и боите кои се претставени на неа го потврдуваат она што го научивме претходно. Релјефот на Република Северна Македонија е ридско-планински Завршна активност ЗАДАЧА Во пар или во група изработете модел на релјефни форми (рамница, рид, планина) со помош на тесто или глиномол, а потоа обојте го со соодветните бои. Рефлексција	тетратка, молив, боички, лист од блок	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните работните листови, изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Надморската височина и различните релјефни форми	Ја согледува врската меѓу надморската височина и различните релјефни форми Ја согледува врската меѓу типовите релјеф и боите на картата.	1 час	Воведна активност Учениците следат визуелна презентација Главни активности Писмено одговараат на прашањата 1. Што е релјеф? 2. Каков може да биде релјефот на некој простор? 3. Какви бои преовладуваат на релјефната карта на Република Северна Македонија? 4. Со помош на географска карта наброј кои планини се протегаат во околината на твоето место на живеење. 5. На географска карта следи го текот на реката Вардар. Низ кои релјефни подрачја минува? 6. Во каков предел се наоѓа градот во којшто живееш? 7. Во каков предел се наоѓаат градовите Крушево и Тетово? 8. Покажи на карта каде живееш и определи каков е релјефот во твоето место на живеење. Завршна активност Активности со нема карта Учениците според боите на картата ги одредуваат релјефните форми што се застапени во одреден регион Рамница- зелена боја Мали височинки ,ритче- жолта боја поголема височина-рид потемна жолта -окер боја Планина- кафеава боја Врв на планина- бела боја Рефлексција	Илустриран материјал за формата на Земјата, Земјини обвивки/сфери, релјеф и релјефни форми, време, метеоролошки инструменти, природни богатства, необновливи и обновливи извори на енергија.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните работните листови, изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Временски услови И клима	Именува и разликува видови временски услови: сончево, облачно, дождливо, снежно, магловито, ветровито. Прави разлика меѓу временски услови и клима.	1 час	Воведна активност Фотобура - Разгледај ги сликите и опиши какво е времето на секоја од нив. 1. Зошто рано наутро е постудено од попладне? Објасни! 2. Што чувствуваш кога дува ветер? 3. Објасни и спореди! Зошто во лето имаме многу топло време, а во зима многу студено време? 4. Во кое годишно време паѓа снег, а во кое врне дожд? Главна активност Истражувам и учам Време е состојба на воздухот или атмосферата во определен момент. Временските услови се моментните појави на сонце, облаци, дожд, снег, ветер. Временските појави ги објаснуваме со поимите: сончево, облачно, дождливо, снежно, магливо, ветровито... Температура е степен на загреаност на воздухот која се мери со направата термометар. Сè уште за мерење на температурата најмногу се употребува живиниот термометар. Кога е топло, живата се искачува и покажува високи температури, а кога е ладно, таа се собира и покажува пониски температури. Температурата во текот на денот се менува. Под поимот клима се мисли какво време е карактеристично за некое место во текот на подолг временски период. Таа претставува просечна состојба на атмосферските елементи и појави над некое место на планетата Земја. Во нашата држава во текот на годината во пролет е потопло, отколку во зима, во лето е потопло од пролет и есен, но во светот не е исто како и кај нас. Има предели каде што скоро секојдневно врне дожд, но има и предели каде дожд ќе заврне само еднаш во годината. Затоа велиме дека на различни места на Земјината површина климата е различна.	Илустриран материјал за формата на Земјата, Земјини обвивки/сфери, релјеф и релјефни форми, време, метеоролошки инструменти, природни богатства, необновливи и обновливи извори на енергија.	усните одговори на прашања поставени од ♣наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните ♣ работните листови, ♣ изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

		Завршна активност Изведуваме заклучоци и разгледуваме Интересни факти Нашата планета Земја е обвиткана со густ невидлив слој од гасови кој се нарекува атмосфера. Таа ни го обезбедува воздухот, нè штити од зрачења и од премногу ниски и од премногу високи температури Науката која го проучува времето (временските состојби) и дава временска прогноза се вика метеорологија. Човекот кој ги проучува временските услови се вика метеоролог Насоки за нареден час Истражи ја на Интернет временската прогноза за твоето место на живеење, спореди ја со временската прогноза на некое место покрај море и напиши извештај. Рефлексција		
--	--	---	--	--

ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЗЕМЈАТА

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Надморска височина, воден циклус, метеоролошки инструменти, термометар, дождемер, ветроказ	Ги идентификува основните елементи на климата (просечна температура, кол ичина на врнежи, правец и брзина на дување на ветер) и факторите кои ја определуваат (надморска височина, близина на море)	1 час	Воведна активност Насочен разговор : Дали знаеш? Дали сакаш да знаеш? (стр 32) Сид на зборови температура , инструменти за мерење Главна активност Температура е степен на загреаност на воздухот која се мери со направата термометар. Сè уште за мерење на температурата најмногу се употребува живиниот термометар. Хоризонталното движење на воздухот од области со висок воздушен притисок кон области со низок воздушен притисок се нарекува ветер. Топлиот воздух, како полесен, се искачува над ладниот, таму се лади, водната пареа се згуснува и прво се создаваат облаци, а потоа доаѓа до појава на врнежи. Врнежи кои настануваат во повисоките делови на атмосферата се: дожд, снег и град. Врнежи кои настануваат над самата површина на Земјата се: мраз, магла, слана, роса и иње. Термометарот ја мери температурата на воздухот. Дождемерот ја мери количината на дожд која паднала во одреден временски период. Ветроказ е инструмент кој го покажува правецот од каде што дува ветерот Завршна активност Пополни според барањата ПРАШАЊА 1. Што е време? 2. Што се временски услови? 3. Што е температура? 4. Што е ветер? 5. Што се врнежи? 6. Наброј ги разните типови на врнежи. 7. Наброј ги мерните метеоролошки инструменти. 8. Објасни за што се употребува секој инструмент. Рефлексција	Илустриран материјал за формата на Земјата, Земјини обвивки/сфери, релјеф и релјефни форми, време, метеоролошки инструменти, природни богатства, необновливи и обновливи извори на енергија.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните работните листови, изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализаци ја	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Видови временски услови: сончево, облачно, дождливо, снежно, магловито, ветровито разлика меѓу временски услови и клима	Именува и разликува видови временски услови: сончево, облачно, дождливо, снежно, Прави разлика магловито, ветровито. меѓу временски услови и клима.	1 час	Воведна активност Какво е времето денес? Учениците слободно одговараат на усно поставени прашања поврзани со временските услови. Главна активности Мрежа на дискусија по сликите стр .32 Извлекување заклучоци Насоки за истражувачки активности Завршна активност АКТИВНОСТ – Направете ветроказ - Потребно: Молив, тенка пластична цевка за пиење на течности, изготвен квадрат од хамер или картон со напишани страни на светот, игла, изготвен триаголник и квадрат од хамер-хартија. - Исечете квадрат од хамер-хартија и на него напишете ги страните на светот: горе – север (С), долу – југ (Ј), лево – исток (И) и десно – запад (З). - На средината од исечениот квадрат ставете парче пластелин и прицврстете го моливот од долната страна (делот за пишување). - Со иглата на средина прободете ја пластичната цевка за пиење течности и во гумата на моливот, од двете страни засечете ја цевката околу 1 cm и вметнете ги од едната страна изготвениот триаголник од хамер-хартија, а другата страна квадратот од хамер-хартија. - Изготвениот ветроказ оставете го во училишниот двор, набљудувајте и забележете во тетратка од која страна на светот во тој момент доаѓа ветерот. Рефлексција	Молив, тенка пластична цевка за пиене на течности, изготвен квадрат од хамер или картон со напишани страни на светот, игла, изготвен триаголник и квадрат од хамер- хартија.	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните работните листови, изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови и дата на реализација	сценарио за час	средства	следење на напредокот
Основни елементи на климата	Ги идентификува основните елементи на климата (просечна температура, количина на врнежи, правец и брзина на дување на ветер) и факторите кои ја определуваат (надморска височина, близина на море)	2	Воведна активност- Мрежа на дискусија – повторување на претходните уроци Главна активности- Учениците, поделени во мали групи, спроведуваат истражување за промената на временските услови во текот на една недела (пример: промена на температурата на воздухот, појава на врнежи, појава на облаци и појава на ветер) со помош на метеоролошки инструменти и ги претставуваат резултатите на различни начини (табеларно, графички). Учениците, врз основа на податоците од временската прогноза за нивното место на живеење, дискутираат за промената на временските услови. Потоа ја споредуваат со временската прогноза за некое место покрај море и со некое место кое се наоѓа на повисока/пониска надморска височина. Учениците користат податоци од интернет за временските услови во последните три години за еден град кој се наоѓа на север и еден град кој се наоѓа на југ на Земјината топка, па ги споредуваат елементите на нивната клима и ги наведуваат факторите кои придонесуваат за разликите. Завршна активност Учениците ги претставуваат резултатите на различни начини и вербално ги објаснуваат Рефлексција	Интернет, метеоролошки инструменти, табели, графикони, дијаграми	усните одговори на прашања поставени од ♣наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практичните♣ работните листови, ♣ изработки, непосредно поврзани со стандардите домашните задачи

ПОПОЛНИ

Пополни ги табелите со симболите од легендата под нив. Следи ја временската прогноза во текот на една седмица за два избрани града од нашата земја. Потоа спореди и напиши извештај за добиените резултати.

Денови во седмицата и часови во денот	7 часот наутро	12 часот пладне	17 часот попладне
понеделник			
вторник			
среда			
четврток			
петок			
сабота			
недела			

Денови во седмицата и часови во денот	7 часот наутро	12 часот пладне	17 часот попладне
понеделник			
вторник			
среда			
четврток			
петок			
сабота			
недела			

ЛЕГЕНДА:

СОНЧЕВО

ОБЛАЧНО

ДОЖДЛИВО

СНЕЖНО

ВЕТРОВИТО

МАГЛИВО

ОБЛАЦИ

ОБЛАЦИТЕ се состојат од капки вода во течна или тврда состојба (мраз).

РОСА

РОСА настанува кога водната пареа се лади и се претвора во капки.

ВРНЕЖИ

ВРНЕЖИ се сите облици на кондензирана водна пареа.

СЛАНА

СЛАНА – врнежи во вид на тенки кристали мраз.

ДОЖД

ДОЖД – атмосферска појава во вид на водни капки што паѓаат од облаците.

ИЊЕ

При многу ниски температури на воздухот, од водната пареа на гранките кај дрвјата настануваат ледени иглички или ИЊЕ.

СНЕГ

СНЕГ – врнежи од мали бели кристали (снегулки).

МАГЛА

МАГЛА е облак кој ја допира површината на Земјата.

ГРАД

ГРАД е појава на врнежи во облик на топчиња мраз.

ВЕТЕР

ВЕТЕР е струење на воздухот над Земјината површина.